

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Dette forslag skal træde i stedet for lov nr. 178 af 23. juni 1956 om afløsning og statens overtagelse af retten til fiskeri med ålegårde og andre særlige rettigheder til fiskeri på søterritoriet, som ændret ved lov nr. 168 af 12. maj 1965.

Ændringsloven indeholder udelukkende regler om oprettelsen af ålegårdsnævn og ålegårdsovernævn og om disses kompetence samt om løsningen af tvistigheder mellem rettighedshavere og andre fiskere.

Den oprindelige lov fastsætter regler for afløsning (expropriation) af samtlige ålegårdsrettigheder og andre særlige fiskerirettigheder langs hele landets kyststrækninger og om fastsættelse af erstatning. Ved afslutningen af ålegårdsafløsningskommissionens arbejde i 1961 var der afløst rettigheder til anvendelse af ca. 10.000 redskaber, fordelt på ca. 5.400 redskabsrækker. På disse rettigheder kunne brugeren, såfremt han var lejer, fortsætte fiskeriet mod et ved kendelsen fastsat vederlag i 20 år, dog mindst for livstid (§ 13A).

Såfremt rettigheden udnyttedes af ejeren selv, bevarede denne retten til at udnytte rettigheden i 20 år, dog mindst for livstid, ligesom den med ham samlevende ægtefælle bevarede adgangen til at udnytte rettigheden indtil udløbet af 20 års perioden og mindst for sin livstid. Endvidere kunne kommissionen tillade, at evt. børn, som gennem længere tid havde deltaget i fiskeriet, fik ret til at fortsætte dette i deres levetid (§ 13B).

Hver enkelt kendelse indeholder en bestemmelse om, hvorvidt fiskeriet fortsat kan udøves i henhold til § 13A eller til § 13B og om evt. børns ret til at fortsætte fiskeriet.

Hovedparten af de oprindelige 10.000 rettigheder udløb i perioden 1976–1981. Siden er også en stor del af livstidsrettighederne bortfaldet, således at det i oktober 1988 – efter en gennemgang af samtlige ålegårdsrettigheder og særlige fiskerirettigheder – kunne konstateres, at ca. 200 rettigheder stadig blev be-

nyttet. Fiskeriministeriet har indtil 1991 modtaget meddelelse om, at yderligere 10 rettighedshavere er ophørt med fiskeriet.

Nedgangen i antallet af rettigheder har medført en nedgang i antallet af tvistigheder, og der har i de seneste 5 år ikke været indbragt sager for ålegårdsnævn. Der har i de sidste 10 år kun været indbragt 1 sag for ålegårdsovernævnet.

Amterne og indenrigsministeren har foreslået, at amterne bliver fritaget for at vælge medlemmer og suppleanter til ålegårdsnævnene, hvoraf der findes 1 i hver amtsrådsreds.

Under hensyn til det ringe antal tvistigheder mellem rettighedshavere og andre fiskere foreslås det derfor, at ålegårdsnævnene og ålegårdsovernævnet ophæves, og at tvistigheder og overtrædelser i øvrigt behandles på samme måde som overtrædelser af saltvandsfiskeriloven, hvor indgreb i rettighederne, jf. § 15 straffes i medfør af § 42, stk. 1, nr. 1.

Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser

Ophævelse af ålegårdsnævnene og ålegårdsovernævnet vil medføre en lettelse i amterne, som ikke længere skal vælge medlemmer til ålegårdsnævnene.

Endvidere vil der være en – omend lille – besparelse derved, at der ikke skal betales rejsomkostninger og diæter til nævnsmedlemmer ved møder i nævne.

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til nr. 1

Bestemmelsen i stk. 2, sammenholdt med stk. 1, svarer til den gældende bestemmelse.

Bestemmelsen i stk. 3, svarer til bestemmelsen i ålegårdsafløsningsloven og opretholdes, da tidspunkterne for udsætning af redskaber og påbegyndelse af fiskeri samt den periode, hvori fiskeriet er beskyttet, er forskellige fra andet fiskeri.